

DOZİMETRE KULLANMA TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
RAD_T_06	29.03.2012	14.06.2023	RV01	3

REVİZYON DURUMU

“Revizyon Tarihi”

“Açıklama”

“Revizyon No”

14.06.2023

Dozimetre kontrollerini yapan firma bilgileri
güncellendi

1

Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Radyoloji Anabilim Dalı Başkanı	Kalite Koordinatörü	Hastaneler Yönetim Kurulu Başkanı

DOZİMETRE KULLANMA TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
RAD_T_06	29.03.2012	14.06.2023	RV01	3

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı, radyasyon miktarını tespit için kullanılan kişisel dozimetrelerin doğru kullanılmasını sağlamak ve radyasyona maruz kalan personelin kullandığı dozimetrelerin Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK)'nın akredite ettiği firma tarafından radyasyon kontrollerinin yaptırılması için bir yöntem belirlemektir.

2. KAPSAM

Bu talimat kişisel dozimetre kullanımına ilişkin faaliyetleri ve Radyoloji, Nükleer Tıp, Radyoterapi ve Koroner Anjiyografi bölümlerinde personel tarafından kullanılan kişisel dozimetrelerin kontrolü faaliyetlerini kapsar.

3. KISALTMALAR:-

4. TANIMLAR

4.2 TENMAK: Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu

4.2. MSv(milisievert): Radyasyon doz birimi

5. SORUMLULAR

Bu talimatın uygulanmasından Radyoloji, Nükleer Tıp, Koroner Anjiyografi ve Radyoloji alanında çalışan diğer personel, kontrolünden Radyasyon Güvenliği Sorumlusu sorumludur.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. Dozimetre Kullanımı

Kişisel dozimetreler, X-ışını (Röntgen), Gamma ışınları yayan cihaz veya radyoaktif kaynak ile çalışan personel tarafından kullanılır. Bu dozimetreler, radyasyondan korumaz, belirlenen period içerisinde personelin aldığı radyasyon dozlarını ölçer.

6.1.1. Dozimetreler kullanıcı kişi tarafından radyasyon alanı dışında belirli bir yerde muhafaza edilir. Personel her sabah işe başlarken dozimetrelerini buradan alarak kullanır. İş bitiminde dozimetreler yine aynı yere bırakılır.

6.1.2. Radyasyon alanında çalışan personel kendine ait dozimetreyi kullanır. Dozimetre başkası tarafından kullanılmaz.

6.1.3. Dozimetreler önlük üst cebine, yakaya veya kemere (dozimetre öne gelecek şekilde) klips ile takılarak tüm vücudu temsil eden radyasyon dozunun ölçülmesi sağlanır. Kullanım sırasında dozimetrenin önüne herhangi bir cisim (kalem, isimlik vb.) gelmemesine dikkat edilir.

Çalışma sırasında kurşun önlük giyiliyorsa, dozimetre, önlüğün altına takılarak tüm vücut dozunun ölçülmesi sağlanır.

6.1.4. Çalışma sırasında kazaya uğranırsa veya yüksek radyasyon alındığı düşünülüyorsa, durum Radyasyon Güvenliği Sorumlusu'na bildirilerek, dozimetrenin acil olarak ölçülmesi istenebilir.

6.1.5. Dozimetrenin bel, bilek veya baş bölgesinde kullanılması halinde, bu durum dozimetre kontrole gönderilirken ilgili formda belirtilir.

6.1.6. Akredite firma tarafından gönderilen yeni dönem dozimetreler hastaneye ulaştığında Radyasyon Güvenliği Sorumlusu tarafından bölümde toplanan dozimetreler, ölçümleri yapılmak üzere akredite firmaya gönderilmek için Hastane Yönetimine teslim edilir.

6.1.7. Kişisel dozimetre değerlendirme sonuçları, **Doz Raporu** olarak yeni periyod dozimetreleri ile

DOZİMETRE KULLANMA TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
RAD_T_06	29.03.2012	14.06.2023	RV01	3

birlikte, akredite firmadan alınır.

- 6.1.8.** Kullanılmadığı sürelerde dozimetre radyasyon alanı dışında bir yerde muhafaza edilir. Dozimetre asit buharlı, nemli, ıslak, aşırı sıcak ve soğuk ortamlarda bırakılmaz.
- 6.1.9.** Dozimetre akredite firma tarafından değerlendirilme amacı dışında hiçbir suretle açılmaz. Dozimetredeki film üzerine yazı yazılmaz, flaster, seloteyp, ataç, toplu iğne gibi seyler doğrudan film paketi üzerine uygulanmaz. Dozimetre zarar görmeyecek şekilde dikkatle korunur.
- 6.1.10.** Görevden ayrılma halinde, dozimetre akredite firmaya iade edilmek üzere Radyoloji Birim Sorumlusuna teslim edilir.

6.2. Dozimetre Kontrolü

6.2.1. Radyasyon Alanlarında Çalışanların Kişisel Dozimetreleri İçin Uygulama

- 6.2.1.1.** Yakın Doğu Üniversitesi Hastanesi'nde mevcut olan radyasyon üreten cihazlar “**Tıp ve Kimya Laboratuvarları ile Radyasyon Kaynağı Kullanan Laboratuvarların Denetim Altında Çalıştırılmaları Hakkında Yasa**” (Sayı, 37/1987) doğrultusunda, KKTC Sağlık Bakanlığı, Yataklı Tedavi Kurumları Dairesi tarafından lisanslıdır.
- 6.2.1.2.** Yıllık dozun, izin verilen düzeyin 3/10' unu aşma olasılığı bulunan kişilerin, kişisel dozimetre kullanması zorunludur.
- 6.2.1.3.** Dozimetre kullanan her personel, 6.1. madde doğrultusunda dozimetrelerini kullanır.
- 6.2.1.4.** Akredite firma tarafından yeni dönem dozimetreleri gönderilir.
- 6.2.1.5.** Radyasyon Güvenliği Sorumlusu tarafından kullanımda olan dozimetreler toplanır, yenileri teslim edilir. Dozimetreler Personel listesi ile beraber akredite firmaya gönderilir.
- 6.2.1.6.** Dozimetreler personel listesi ile akredite firma tarafından belirlenmiş kargo şirketince gönderilir. Teslim edilen dozimetrelerin ölçüm sonuçları ilgili personel tarafından takip edilerek en kısa sürede alınır ve Radyasyon Güvenliği Sorumlusu'na teslim edilir.
- 6.2.1.7.** Akredite firmadan alınan tüm sonuçlar Radyasyon Güvenliği Sorumlusu tarafından dosyalanır.
- 6.2.1.8.** Radyasyon Güvenliği Sorumlusu, Rapor sonucuna göre personelin radyasyon durumunu inceler ve aşırı radyasyon aldığı gözlenen personel için alınacak önlemleri Başhekim'e bildirir.
- 6.2.1.9.** Radyasyon görevlileri için etkin doz herhangi bir yılda 50 mSv' i geçemez.
- 6.2.1.10.** Bir önceki periyottaki ölçümlerde aylık radyasyon miktarı 4 mSv 'in üzerinde çıkan personel bir ay boyunca radyasyon almayacağı işlerde görevlendirilir veya kan kontrollerine göre ücretli izne tabi tutulur.
- 6.2.1.11.** Bir ay boyunca radyasyondan uzaklaştırılan personel bir ayın bitiminde kan kontrolleri yapılarak çıkan sonuca göre işe başlatılır veya izni uzatılır.
- 6.2.1.12.** İlgili birim sorumlusu tarafından aşırı radyasyon alan personelin yüksek radyasyona maruz kalma nedeni araştırılarak ve bu konularda tekrar gerekli eğitim verilerek önlem alınır.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:-

8. REFERANS DOKÜMANLAR

- 8.1.** Sağlık Hizmetlerinde İyonlaştırıcı Radyasyon Kaynakları İle Çalışan Personelin Radyasyon Doz Limitleri Ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelik
- 8.2.** Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği
- 8.3.** Kişisel Dozimetre Kullanımına İlişkin Kılavuz RSGD-KLV-016